

Chvalte Boha za milosrdenství, jež pro lidi koná!

Milý Bože, říkáváme: “Bud’ vůle tvá,” ale stejně víc spoléháme na vlastní síly a schopnosti, jak jinak taky. Mrzuté je, když naše možnosti nestačí nebo selžou, to na nás pak číhá smutek a beznaděj.

Máme radost z toho, co se daří, ale je dost i toho, co se nám v uplynulých dnech zrovna moc nepovedlo, a nepochybně zkažíme i ledacos z toho, co máme před sebou. Pomoz, ať se nepoddáváme chmurám a jednáme co nejlíp, a ať se nám daří, nebo ne, bud’ vůle tvá.

Děkujeme za dar vnitřní svobody, kterou nám ve víře dáváš. Bud’ s námi – o to tě společně prosíme: Pane smiluj se, amen.

J 4,5-26: Přišel k samařskému městu jménem Sychar, v blízkosti pole, jež dal Jákob svému synu Josefovi; tam byla Jákobova studna. Ježíš, unaven cestou, usedl u té studny. Bylo kolem poledne. Tu přichází samařská žena, aby načerpala vody. Ježíš jí řekne: „Dej mi pít!“ (Jeho učedníci odešli před tím do města, aby nakoupili něco k jídlu.)

Samařská žena mu odpoví: „Jak ty jako Žid, můžeš chtít ode mne, Samařanky, abych ti dala napít?“ Židé se totiž se Samařany nestýkají. Ježíš jí odpověděl: „Kdybys znala, co dává Bůh, a věděla, kdo ti říká, abys mu dala pít, požádala bys ty jeho, a on by ti dal vodu živou.“ Žena mu řekla: „Pane, ani vědro nemáš a studna je hluboká, kde tedy vezmeš tu živou vodu? Jsi snad větší než náš praotec Jákob, který nám tuto studnu dal? Sám z ní pil, stejně jako jeho synové i jeho stáda.“

Ježíš jí odpověděl: „Každý, kdo pije tuto vodu, bude mít opět žízeň. Kdo by se však napil vody, kterou mu dám já, nebude žíznit navěky. Voda, kterou mu dám, stane se v něm pramenem, vyvěrajícím k životu věčnému.“ Ta žena mu řekla: „Pane, dej mi té vody, abych už nežíznila a nemusela už sem chodit pro vodu.“

Ježíš jí řekl: „Jdi, zavolej svého muže a přijď sem!“ Žena mu řekla: „Nemám muže.“ Nato jí řekl Ježíš: „Správně jsi odpověděla, že nemáš muže. Vždyť jsi měla pět mužů, a ten, kterého máš nyní, není tvůj muž. To jsi řekla pravdu.“ Žena mu řekla: „Pane, vidím, že jsi prorok. Naši

předkové uctívali Boha na této hoře, ale vy říkáte, že místo, na němž má být Bůh uctíván, je v Jeruzalémě!“

Ježíš jí odpoví: „Věř mi, ženo, že přichází hodina, kdy nebudete ctít Otce ani na této hoře ani v Jeruzalémě. Vy uctíváte, co neznáte; my uctíváme, co známe, neboť spása je ze Židů. Ale přichází hodina, ano již je tu, kdy ti, kteří Boha opravdově ctí, budou ho uctívat v Duchu a v pravdě. A Otec si přeje, aby ho lidé takto ctíli. Bůh je Duch a ti, kdo ho uctívají, mají tak činit v Duchu a v pravdě.“ Žena mu řekla: „Vím, že přichází Mesiáš, zvaný Kristus. Ten až přijde, oznámí nám všechno.“ Ježíš jí řekl: „Já jsem to - ten, který k tobě mluvím.“

Žalm 36,7-10B: Tvoje milosrdenství, Hospodine, sahá až k nebi, tvoje věrnost se dotýká mraků. Tvoje spravedlnost je jak mocné horstvo, propastná tuň nezměrná jsou tvoje soudy; zachraňuješ lidi i dobytek, Hospodine. Jak vzácný skvost je tvé milosrdenství, Bože! Lidé se utíkají do stínu tvých křídel. Osvěžují se tím nejučtějším z tvého domu, z potoka svých rozkoší jim napít dáváš. U tebe je pramen žití, když ty jsi nám světlem, spatřujeme světlo.

Rozhovor Ježíše s jakousi ženou měl proběhnout v časech, které první čtenáři Janova evangelia už nepamatovali, a v zemi, kde asi nikdy nebyli (v tom jsme na tom podobně jako oni). Ježíš prochází tranzitním územím, které Židé neměli rádi, zastaví se v poledne u studny a požádá jakousi ženu o vodu. Cizí ženu neměl co oslovovat, a i kdyby, jako Žid se s ní vůbec neměl bavit. Jenomže když jde o víru a o člověka, tradičním zvyklostem a společenským konvencím Ježíš moc velkou váhu nepřičítá.

O něco tu ženu požádal (což je nezvyklé, takhle to v evangeliích nebývá, ale brzy se role otočí a dárce se stane on). Chtěl po ní vodu, ale taky jí řekl, že kdyby věděla, co nabízí Bůh, a kdyby tušila, s kým mluví, požádala by o vodu ona jeho. O živou vodu. Následuje rozhovor, ve kterém takřikajíc jeden mluví o voze a druhý o koze. Ta paní myšlenkově vězí ve svém ohraničeném světě (tak to ovšem máme všichni) a myslí zcela prakticky: „Tak napřed chceš pít a pak mi sám nabízíš vodu, ale když ani nemáš, čím bys ji nabral, jak to chceš udělat?“ Vůbec ji nenapadlo, že by mohl mluvit o něčem, co její horizont každodenních

starostí přesahuje, a voda že je tu symbolem něčeho, co jí Bůh nabízí. Ale dodala hned cosi o tradicích a o víře, k nimž se hlásila: „Z téhle studny mi nabízíš vodu? Tu tady máme už od dob Jákobových, a to byl někdo!“ Ježíš na to opáčil: „Kdo se napije vody ode mě, už nebude mít nikdy žízeň. A ještě bude mít v sobě pramen vody k životu věčnému.“ To s tím věčným životem ji asi nezaujalo, zato to o té žízni ano, nemusela by se sem denně trmáčet s vědry: „Tak mi tu svou vodu dej!“

Mluvil s ní o tom, jaký je Bůh a co nám dává, a ona pořád jen o kapalině a o vědrech a trochu taky o slavných předcích, co se k nim hlásíme. Jejich slova se nepotkala. A tak následuje druhé dějství. Ježíš zničehonic povídá: „Zavolej svého muže!“ Od všedních starostí, do nichž byla uzavřena, převedl řeč na její osobu. Tam už s Jákobem, s Hussem či Nepomuckým nevystačí: „Teď je řeč o tobě, zavolej svého muže.“

„Žádného nemám,“ odpověděla. „Vím, je šestý, ale není tvůj,“ řekl na to Ježíš. Vypadá to jako ukázka jeho vševědouce, ale tímhle směrem si nenechejme utéct myšlenky: partneři té paní tu nejsou zmíněni proto, abychom měli co komentovat, ale jako ilustrace, jak moc asi toužila po naplněném životě, po zázemí a dobrých vztazích a po štěstí, a jak jí to nevycházelo. Že o mně Bůh všechno ví, to by člověk předpokládal, ale mělo by mi dojit, že i se vším, co o mně ví, k němu můžu přijít. Proto tady ta poznámka je. Ale nebudeme se bavit o slavné či neslavné minulosti a o všem možném, co je okolo, ani o jiných lidech, protože teď jde opravdu o mě, o moje nitro a vztahy a život. Jde o Boží nabídku, která je tu pro mě a týká se mě zcela osobně a se vším všudy, co ke mně patří.

Té dámě, která nás tu zastupuje, to zvolna asi dochází, a tak povídá: „Koukám, že jsi prorok. Tak mi ale řekni, která víra je správná: vy tvrdíte, že se jí daří jen v kostele, zatímco my vystačíme tady s přírodou. Tak jak je to? Jak a kde máme Bohu sloužit, aby to bylo správně?“

To, co jí Ježíš odpověděl, připomíná moment, kdy Slunce přestalo obíhat kolem Země a kdy se díky Koperníkovi lidi začali smířovat s tím, že je to naopak. Národ té paní ctil výhradně pět knih Mojžíšových, Židé celý Starý zákon (řekni, co z toho je správně?), ale ono není rozhodující, v jaké tradici a v jakém prostředí kdo žije a čím se lišíme: rozhodující je, že od teď už nebudeme tvrdit, že Bůh obíhá kolem našeho chrámu nebo

kolem vaší hory, aby dohlédl a odměnil či potrestal, jak co dodržujeme, ale že naopak Boží láska je ten pevný bod, kolem kterého kroužíme my a snažíme se na něj napojit. Boží lásky když se napiješ, nebudeš už mít žízeň a dokonce z ní vznikne v tobě pramen, řekl jí Ježíš.

Kvůli tomuto ujištění a pozvání ten rozhovor v Bibli je. V dalších hovorech, které budou následovat, dojde na naděje i zklamání, které lidi v setkání s Ježíšem zažijí. „Nabízí živou vodu, ale nemá, čím by ji nabral,“ říkala na začátku ta paní a dodnes to po ní opakuje kdekdo: že je krásné, co Ježíš říká, ale není jak to v tomhle světě uskutečnit. Kříž na konci jim ty chmury jen potvrdil, a přece: kdo se té Boží lásky napije...

No a tak to čteme jako pozvání k naplněnému životu a vnitřnímu zdroji a to se ví, že se ta nabídka týká právě i vás, zcela osobně, úplně se vším, co máte za sebou, a taky se vším, čeho se bojíte i na co se těšíte. Neostýchejte se a nechejte se pozvat, protože kdo se té Boží lásky napije...

Chceme tě dnes prosit, Pane, za všechny, kdo fyzicky či psychicky strádají a kdo stěží unesou svůj pozemský úděl. Za všechny nemocné, hladové, pronásledované, odstrčené, zneužívané se přimlouváme.

Chceme prosit také za ty, koho naše uspořádání světa postavilo do role mocných. Dej, prosíme, aby se i oni se svým údělem dokázali vyrovnat s pokorou a moudrostí. Kéž postřehnou, jak významné a důležité je setkávání i s nejmenšími z lidí.

Prosíme také za náš sbor a za naši církev, aby dokázala dosvědčovat tvé království, aby se nevěnovala jen sama sobě a aby se v tomhle světě nebála.

Přidej nám, prosíme, nad naše prosby, když se k tobě společně modlíme: *Otče náš...*

Ať se děje, co děje, ze všeho nejvíc hledejte pro život Boží kralování a spravedlnost. Protože opravdu šťastní - blahoslavení - jsou ti, kdo žijí tam, kde vládne Bůh a kde se žije podle Boží vůle. Ne že by nemohla přijít vichřice - ale nezbourá jim jejich životní dům.

Tak ať vás provází Boží pravda a milosrdenství v dobrém i zlém a ať vám svítí na cestu, když před vámi bude tma. Amen.